

En dan nu 365 dagen zonder racisme?

21 maart is de **Dag tegen Racisme**, maar eigenlijk zou elke dag dat moeten zijn. Zonder verbondenheid raken we nergens en dus zegt stad Mechelen duidelijk 'nee' tegen racisme en discriminatie. Nieuwe Maan trok door de stad, op zoek naar discriminatie en verbondenheid.

Mechelen voert praktijktesten in

Stad Mechelen voert nu ook zelf praktijktesten in op de private huurmarkt en de arbeidsmarkt om discriminatie tegen te gaan. Zo kunnen vermoedens van discriminatie worden bewezen. Dankzij praktijktesten daalden in Gent het aantal gevallen van discriminatie op basis van origine van 26 % naar 14 %. Stad Mechelen wil met begeleidingstrajecten het gedrag van hardleerse overtreders bijsturen.

“Mijn achternaam kan ik verstoppen, mijn huidskleur niet”

Een woning vinden is niet makkelijk. En al helemaal niet als je geweigerd wordt puur vanwege je achternaam of huidskleur. Olivier rook onraad en kon met hulp van vriendinnen vaststellen dat een immokantoor handelde in immo én discriminatie.

“Vorig jaar was ik op zoek naar een appartement in Mechelen. Via internet sprak ik af om eentje te bezichtigen. Ik stond er te wachten, maar niemand kwam. Toen ik het immokantoor belde, vertelden ze me doodleuk dat het appartement al in gebruik genomen was door iemand. Kan gebeuren, maar ik geloofde het niet. Ik vroeg een vriendin of ze ook eens een afspraak wou maken voor hetzelfde appartement. En ze kreeg meteen antwoord: natuurlijk kon dat. Ik dacht: ‘puree!’”

“Het zou ook niet bij die ene keer blijven. In m’n zoektocht kwam ik datzelfde immokantoor nog enkele keren tegen. Ze bleven me keer op keer weigeren of afwimpelen met een smoesje.”

Laat het niet zo

“Mijn achternaam is Djamba Olwa. Als ik die vermeld, is alles bezet. Laat ik de Djamba eraf, dan kan ik ineens wel een afspraak maken. Tot ze me in persoon zien en beseffen dat ze met een Congolees te maken hebben. Ook al woon ik al sinds m’n derde in België.”

“Op een keer ging m’n beste vriendin mee op huisbezoek. Die keer negeerden de eigenaars me compleet, alsof ik niet eens bestond. ‘Olivier, je kan dit echt niet laten passeren’, zei ze me. Pas dan heb ik besloten om dit te melden bij Unia, de openbare instelling die discriminatie bestrijdt.”

“Gelukkig heb ik uiteindelijk toch een appartement gevonden in deze mooie stad. Maar spijtig genoeg zijn er nog elke dag mensen die hetzelfde meemaken. Aan hen zeg ik: laat het niet zo. Doe iets. Vraag aan vrienden om in jouw plaats een afspraak te maken. Dan kan je testen of het inderdaad om discriminatie gaat. En als dat zo is, meld het dan.”

Laten we focussen op wat ons verbindt, maar met respect voor wat ons van elkaar onderscheidt.

Gabriella De Francesco,
schepen van Sociale zaken en welzijn

Kandidaat-diaken Koen vond in Soedanese vluchteling Adam een ideale huurder

“We wilden iets zinvol doen met ons huis”

Adam vluchtte drie jaar geleden voor het oorlogsgeweld in Soedan en belandde in een piepklein studentenkamertje in Leuven. Zijn echtgenote en drie kinderen mochten overkomen, maar de zoektocht naar een grotere woning was uitzichtloos. Meer dan 60 telefoongesprekken leverden niets op. En dan was daar plots Koen.

Koen: “Vorige zomer verhuisden wij met ons gezin naar de pastorie van de basiliek van Hanswijk, om als toekomstige diaken (een gewijd man die de priester en de kerk helpt, n.v.d.r.) beter ten dienste te kunnen staan van de gemeenschap. Ons eigen huis kwam dus vrij. Toen hoorde ik via vrienden het verhaal van Adam, een Soedanese oorlogsvluchteling die al drie jaar in België woont. Hij doet er alles aan om te integreren en dat is al goed gelukt. Maar het grote probleem

was dat hij met zijn vrouw en kinderen niet in het kleine studentenkamertje in Leuven kon wonen. Voor meer dan 60 woningen heeft hij zich aangemeld, maar niemand gaf hem een kans om te huren. Toen we dát hoorden, wilden we hem meteen helpen.”

De barmhartige Mechelaar

“We besloten snel om ons eigen huis aan hem te verhuren. Dat was een bewuste keuze, gelinkt aan onze geloofsovertuiging.”

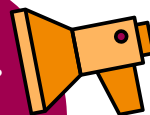
“Zijn vrouw en drie kinderen zijn intussen overgekomen en ze zijn gelukkig hier. Momenteel leren ze allemaal Nederlands en dat vlot goed. Adam is een aangename en bijzonder dankbare huurder.”

“Adam is niet de enige bij wie de huizenjacht ontzettend moeizaam verloopt. We horen wel vaker dat soort

verhalen. Ik ging eerder al mee op huizenjacht met mensen van vreemde origine. Samen gaat het plots vlotter. Wanneer ik er niet bij ben, maken ze zo goed als geen kans. Twijfels over hun financiële situatie is een van de redenen, maar dat is jammer genoeg niet de enige reden ...”

“We verhuren via het Sociaal Verhuurkantoor. De huurprijs ligt dan lager dan normaal, maar de ontvangst van de huur is wel gewaarborgd. Het is een goed systeem dat mensen in een kwetsbare positie kansen geeft, en tegelijk voorkomt dat je als verhuurder in de problemen komt. Een weloverwogen barmhartigheid.”

Heb je te maken met discriminatie? Meld het via www.unia.be of het gratis nummer 0800 12 800.

Koen

Adam

“We gaan niet licht over discriminatie”

De drempel om discriminatie te melden verlaagt. Niet toevallig, want de politie maakt er actief werk van. We gingen langs bij de politie voor een gesprek dat ons van wijkwerking tot Holocaust leidt.

Commissaris
Georges Lichtenstein,
verantwoordelijke
privacy, haatmisdrijven
en racisme,
Politiezone
Mechelen-Willebroek

Krijgen jullie vaak meldingen binnen van discriminatie?

“Vorig jaar waren dat er 38. In de meeste gevallen gaat het om racisme, of aanzet tot racisme. Dat zijn iets meer meldingen dan de jaren ervoor, maar dat betekent niet per se dat er nu meer discriminatie is. Veel gevallen worden namelijk niet gemeld, doordat sommige slachtoffers niet weten waar ze terecht kunnen of de drempel te groot vinden. Gelukkig wordt die drempel almaar lager.”

Eventuele pijnpunten komen nu sneller aan het licht

“

Hoe komt dat?

“Mensen weten dat we voor nultolerantie gaan. Ook stad Mechelen, gemeente Willebroek en onze externe partners,

zoals het parket van de procureur des Konings, Unia en andere middenveldorganisaties erkennen dat de strijd tegen racisme een prioriteit is.”

“Daarnaast helpen onze wijkagenten ons om dichterbij de burger te staan. Binnen onze organisatie zijn zij dé rechtstreekse schakel met de

bewoners, en dat dragen we hoog in het vaandel. Ze volgen opleidingen rond wijkwerking, migratie, integratie en racisme. Dat helpt om de drempel met de burger te verlagen, zodat zij vaker meldingen durven maken, en het brengt mogelijke pijnpunten - bijvoorbeeld racisme - sneller aan het licht. Nog een grote troef is dat zij goed en actief samenwerken met preventiewerkers.”

Sinds enkele jaren volgen alle agenten van het korps de opleiding ‘Holocaust, politie en mensenrechten’. Waarom?

“Omdat het ons betere agenten maakt. Het helpt ons om te reageren op wangedrag en ongelijkheid, en maakt ons meer empathisch en minder bevooroordeeld. Er is een academische studie aan gekoppeld die dat bewijst.”

“Tijdens de opleiding worden de agenten geconfronteerd met extreme, fictieve situaties. Hoe reageer je bij discriminatie? Wat doe je als een collega gepest wordt om wie hij is? Dat soort zaken. Daarnaast leren de agenten wat de gevaren zijn van radicalisering, hoe een spiraal

van geweld ontstaat en welke rol de politie speelde tijdens de Holocaust. Na de opleiding zijn de agenten beter in staat om signalen van discriminatie te detecteren en gaan ze er effectiever mee om.”

Waarom registreren jullie tegenwoordig alle identiteitscontroles?

“Zo werken we transparant, kunnen we verantwoording afleggen waar nodig of eventuele pijnpunten aan het licht brengen. Wanneer we mensen controleren, moeten we kijken naar de grootst gemene deler van de opgestelde persoonsbeschrijving, en niet naar één facet, zoals bijvoorbeeld afkomst. Dat laatste heet etnisch profileren.”

“Door te registreren waarom we iemand controleren, kunnen we achteraf analyseren of het om profileren of etnisch profileren gaat. En dan kunnen we zowel individueel als structureel bijsturen. Maar nog belangrijker is dat alle agenten zo gesensibiliseerd worden. ‘Ben ik correct bezig en ga ik bewust om met mijn bevoegdheden?’. Die vraag stellen ze zichzelf nu bij elke controle.”

“Ik wil mensen uit hun deur krijgen”

Een goeiedag, een koffie, een bloemetje en een vet feestje. Het brengt leven in de brouwerij en vuur in de wijk Tervuursesteenweg. Pascal, die zichzelf omschrijft als een wijkenthousiasteling, zet zich actief in om zijn multiculturele buurt gezelliger te maken en de vele culturen dichter bij elkaar te brengen.

“Elkaar niet kennen, dat is een vervelend gevoel. Voor mij is een ideale wijk eentje waar iedereen elkaar op straat groet. Waar mensen spontaan aanbellen bij elkaar, om gezellig koffie te drinken of om een bloemetje te geven. Aan dat soort sociale cohesie probeer ik mijn steentje bij te dragen.”

“Ik noem mezelf weleens een wijkenthousiasteling. Ik probeer altijd actief de noden te detecteren van mijn buurtbewoners. Denk bijvoorbeeld aan eenzaamheid. Elke week ga ik eten in lokaal dienstencentrum Den Abeel, zodat ik daar een praatje kan slaan met de ouderen. Allez, met de nog ouderen (*lacht*). Ik ontmoet er ook graag mensen van allerlei komaf. Ik woon al 35 jaar in de multiculturele wijk Tervuursesteenweg, en ik moet zeggen: in contact komen met al die andere culturen heeft me verrijkt. Onze westerse levensbeschouwing heeft niet alle wijsheid in pacht.”

Global Fiesta

“Voorts zet ik me sinds zo’n vijf jaar in voor vzw Vuurwerk. Ik zit mee in de denktank en steek als vrijwilliger graag m’n handen uit de mouwen. We zijn het meest gekend voor Global Fiesta, een sfeervol zomers feestje in

onze warme, multiculturele wijk. Vorig jaar kwamen rond de 450 bezoekers, waarvan de meesten uit de buurt, om te proeven van gerechten en ritmes van over de hele wereld. Je ziet er elk jaar een mooie, bonte mix van nationaliteiten en mensen van alle slag.”

“We organiseren ook andere activiteiten, zoals een jaarlijkse winterwandeling en een eetfestijn. Onze missie kan ik kort verwoorden: we willen mensen uit hun deur en bij elkaar krijgen. Dat helpt om de wijk gezelliger te maken en om mensen van verschillende culturen en achtergronden dichter bij elkaar te brengen. Jammer genoeg hebben sommige mensen vastgeroeste ideeën over samenleven met verschillende culturen. Daarom probeer ik net als de vzw actief te werken aan een mentaliteitsverschuiving.”

“
Elkaar niet
kennen, is een
vervelend gevoel
”

Elke laatste donderdag van de maand houdt Idc Den Abeel van 18 tot 21u een welkom-moment. Hierbij kan je rond een activiteit - of gewoon gezellig bij een drankje - je burens (beter) leren kennen.

